

sanasto

SANASTON
AVOIMUUSRAPORTTI
2025

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3
TULOSLASKELMA (1. a)	4
TASE (1. a)	5
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	6
RAHOITUSLASKELMA (1. a)	9
TOIMINTAKATSAUS (1. b)	10
KIELTÄYTYMISET MYÖNTÄÄ KÄYTTÖLUPAA (1. c)	11
TILINTARKASTUSKERTOMUS	12
OIKEUDELLINEN JA HALLINNOLLINEN RAKENNE (1. d–f)	13
TALOUDELLISET TIEDOT (2. a–b)	14
OIKEUDENOMISTAJILLE KUULUVAT MÄÄRÄT (2. c)	16
MUILTA YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILTA SAADUT JA NIILLE TILITETYT MÄÄRÄT (2. d)	19

Sulkuihin merkitty avoimuusraportin sisältöjä määrittävän direktiivin liitteen mukaiset kohdat.

JOHDANTO

Sanasto lyhyesti

Kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö Sanasto on vuonna 2005 perustettu voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää, valvoa ja hallinnoida kirjallisuuden alan tekijöiden oikeuksia Suomessa ja ulkomailla.

Sanasto pitää huolta kirjailijoiden ja kääntäjien oikeuksista, kerää ja tilittää tekijänoikeuskorvauksia sekä vaikuttaa yhteiskunnallisesti kirjallisuuden tekijöiden puolesta. Kirjallisuuden käyttäjille Sanasto tarjoaa toimivia luparatkaisuja. Lisäksi Sanaston tehtäviin kuuluu yhteiskunnallinen vaikuttaminen tekijöiden aseman parantamiseksi, tekijänoikeuksien puolustamiseksi ja tekijänoikeusmyönteisen ilmapiirin edistämiseksi.

Yhteishallinnointilaki ja avoimuusraportti

Laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista edellyttää, että yhteishallinnointiorganisaatiot julkaisevat toiminnastaan vuosittain avoimuusraportin. Avoimuusraportin tarkoituksena on antaa läpinäkyvä ja vertailukelpoinen kuva yhteishallinnointiorganisaation toiminnasta sekä taloudellisista tunnusluvuista. Yhteishallinnointiorganisaation edellytetään julkaisevan vuotuinen avoimuusraportti verkkosivuillaan kahdeksan kuukauden kuluessa organisaation tilikauden päättymisestä.

Avoimuusraportissa avataan Sanaston toiminnan ja talouden tunnuslukuja. Tilinpäätöstietojen ja toimintakertomuksen lisäksi raportista löytyvät tarkemmat luvut Sanaston keräämistä ja tilittämistä tekijänoikeuskorvauksista.

Avoimuusraportissa julkaistavat tiedot on määritelty EU:n kollektiivihallinnointidirektiivin (2014/26/EU) liitteessä. Sisältöjen yhteyteen on merkitty, mitkä direktiivin liitteessä mainitut tiedot ovat kyseessä.

Huomioitavaksi: Direktiivin liitteessä mainittu erityisraportti sosiaali-, kulttuuri- ja koulutuspalveluja varten vähennettyjen summien käytöstä ei koske Sanastoa, koska Sanastolla ei ole toimintaa tällä alueella. (1. h ja 3.)

TULOSLASKELMA

1. a

Rahayksikkö EURO	01.01.2025-31.12.2025	01.01.2024-31.12.2024
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	12 210 252,27	13 353 313,58
Henkilöstökulut	-832 772,28	-824 084,28
Poistot	-70 732,97	-70 976,28
Muut kulut	-596 911,89	-589 449,37
Kulut yhteensä	-1 500 417,14	-1 484 509,93
Toiminnanalan tuotto-/kulujäämä	10 709 835,13	11 868 803,65
Varainhankinta		
Tuotot	2 000,00	2 000,00
Tuotot yhteensä	2 000,00	2 000,00
Varainhankinnan tuotto-/kulujäämä	2 000,00	2 000,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	157 522,47	235 111,17
Kulut	-68 523,45	4 324,06
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	88 999,02	239 435,23
Tuotto-/kulujäämä	10 800 834,15	12 110 238,88
Siirrot oikeuden omistajille		
Tilikaudella tilitetyt tekijänoikeuspalkkiot	-8 466 400,90	-9 427 439,57
Siirto tilitettäväksi oikeudenomistajille	-1 744 625,81	-3 268 643,65
Varaukset yllättäville vaatimuksille	-589 807,46	-649 877,65
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	0,00

TASE

1. a

Rahayksikkö EURO	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	352 412,47	422 415,48
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	352 412,47	422 415,48
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	2 189,87	2 919,83
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	2 189,87	2 919,83
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	4 958 136,43	5 363 520,85
Sijoitukset yhteensä	4 958 136,43	5 363 520,85
Pysyvät vastaavat yhteensä	5 312 738,77	5 788 856,16
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	136 358,02	162 900,69
Muut saamiset, lyhytaikaiset	83 583,79	149 707,39
Siirtosaamiset, lyhytaikaiset	4 159,9	8 447,15
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	224 101,71	321 055,23
Saamiset yhteensä	224 101,71	321 055,23
Rahat ja pankkisaamiset	2 954 148,64	3 007 592,34
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	3 178 250,35	3 328 647,57
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 490 989,12	9 117 503,73

Rahayksikkö EURO	31.12.2025	31.12.2024
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	0,00
Tilikauden tulos	0,00	0,00
Oma pääoma yhteensä	0,00	0,00
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	0,00	40 408,64
Ostovelat	65 377,43	67 078,58
Jakovelat	8 280 671,20	8 734 015,86
Muut velat	26 237,03	26 312,38
Siirtovelat	118 703,46	249 688,27
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	8 490 989,12	9 117 503,73
Vieras pääoma yhteensä	8 490 989,12	9 117 503,73
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 490 989,12	9 117 503,73

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. a

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostusperiaatteet

Aineellisten hyödykkeiden tasearvo on niiden alkuperäinen hankintameno, josta on vähennetty jäljempänä selostetut suunnitelman mukaiset poistot.

Sijoitukset on arvostettu hankintahintaan tai tätä alempaan markkina-arvoon.

Vaihtuvien vastaavien arvostusperiaatteet

Rahoitusomaisuuteen merkityt myynti- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä alhaisempaan todennäköiseen arvoonsa.

Jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Yhdistyksen pysyvien vastaavien hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistoina kirjataan kuluksi EVL:n kulloinkin sallitun enimmäispoiston määrä.

Hyödykkeet, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on alle kolme vuotta, sekä pienhankinnat on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi.

Lainauskorvausten tilitysjärjestelmän luomisesta ja kehittämisestä aiheutuneet kustannukset aktivoidaan muihin aineettomiin hyödykkeisiin, jotka poistetaan tasapoistoina 10 vuodessa.

Koneista ja kalustosta tehdään 25 % menojäännöspoisto.

Oikean ja riittävän kuvan antamiseksi esitettävät tiedot

Yleinen maailmantilanne konflikteineen voi aiheuttaa epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla ja sitä kautta vaikuttaa yhdistyksen sijoitusvarallisuuden arvostukseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

	2025	2024
Varsinaisen toiminnan tuotot		
Lainauskorvausmäärärahat (LK)	10 887 711,09	12 011 980,92
Lainautiedon hankintaan saadut korvaukset	14 132,50	15 317,00
Celia-omakirjalainakorvaukset (COM)	109 936,32	284 773,66
Radio- ja televisiokäyttökorkvaukset	46 464,39	71 057,82
Ulkomaiset radio- ja televisiokäyttökorkvaukset	0,00	4 869,69
Esityskorkvaukset	22 074,07	21 713,08
Muut tekijänoikeuskorkvaukset	235 232,02	138 701,40
Radio- ja televisioarkistokorkvaukset	54 837,5	89 450,00
KAM korkvaukset/Kirjastojen poikkeusajan verkkokäyttö	4 127,55	2 697,74
Avustukset	31 009,15	7 352,71
e-Lainauskorvaukset	798 501,76	700 799,56
e-Lainauskorvaus tiedon hankintaan saadut korvaukset	1 537,5	4 600,00
Ulkomaiset muut tekijänoikeuskorkvaukset	4 688,42	626,30
	12 210 252,27	13 353 313,58

	2025	2024
Tilikauden palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	693 592,91	699 497,12
Eläkekulut	120 944,28	112 009,31
Muut henkilösivukulut	18 235,09	12 577,85
	832 772,28	824 084,28

Sijoitus- ja rahoitustoiminta	2025	2024
Tuotot		
Myyntivoitot	37 688,48	43 400,55
Korkotuotot	119 833,99	191 710,62
	157 522,47	235 111,17
Kulut		
Myyntitappiot	2 898,16	849,22
Korkokulut	0,17	449,84
Muut rahoituskulut	29 799,90	14 661,21
Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumiset	35 825,16	-20 284,31
	68 523,39	-4 324,04

Hallinnointikulupidätykset	2025	2024
Varsinaisen toiminnan kulut	-1 500 417,14	-1 484 509,93
Tuotot, jotka käytetty kulujen kattamiseen		
Hallinnointikulupidätykset	1 324 332,15	1 235 721,99
Lainaustiedon hankinnan katetut kulut	15 670,00	0,00
Saadut avustukset	31 009,15	7 352,71
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	88 999,04	239 435,23
Siirto tilitettäväksi myöhemmin, korjaus	38 406,80	0,00
Jäsenmaksutuotot	2 000,00	2 000,00
	1 500 417,14	1 484 509,93

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden jälleenhankintahintojen ja kirjanpitoarvojen erotukset

<u>Arvopaperit</u>	2025	2024
Markkina-arvo	5 539 855,95	5 752 027,74
Kirjanpitoarvo	4 958 136,43	5 363 520,85
Erotus	581 719,52	388 506,89

Tilikauden aikana on lisätty sijoituksia lyhyisiin korkosijoituksiin yhdistyksen sijoitusperiaatteiden mukaisesti.

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Jakovelat oikeudenomistajille korvauslajeittain	2025	2024
Lainauskorvausmäärärahat	4 486 713,35	5 192 196,07
Celia-omakirjalainakorvaukset	165 141,13	208 935,74
e-lainauskorvaus	849 115,22	460 472,78
Radio- ja televisiokäyttökorkorvaukset	62 480,45	71 417,02
Esityskorvaukset	10 896,00	7 778,07
Muut tekijänoikeuskorvaukset	53 667,90	33 400,62
KAM-korvaukset	13 310,66	37 996,57
Radio- ja televisioarkistokorvaukset	165 464,14	230 490,61
Varaukset yllättäville vaatimuksille	2 473 882,35	2 491 328,38
	8 280 671,20	8 734 015,86

Vakuudet, vastuusitoumukset ja taseen ulkopuoliset järjestelyt

Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellismäärät, eriteltyinä alkaneella ja sitä seuraavilla tilikausilla maksettaviin, samoin kuin näiden sopimusten olennaiset irtisanomis- ja lunastusehdot.

	2025	2024
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	12 581,77	7 650,27
Myöhemmin maksettavat	18 152,00	2 801,40
Sitoumukset yhteensä	30 733,77	10 451,67

Yhdistyksen leasing sopimukset ovat tavanomaisia konttorilaitteita koskevia sopimuksia.

Muut annetut maksusitoumukset

Yhdistyksellä on toimitiloja koskeva vuokrasopimus, jonka irtisanomisaika on 6 kk.

	2025	2024
Vuokravastuut	48 822,36	39 353,58

Henkilöstö (PMA 3.11.)

	2025	2024
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	11	11

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Sanasto ry:n hallitus
Sähköisen allekirjoituksen päivänä

Maria Lassila-Merisalo, puheenjohtaja

Mikko Niemelä

Maaria Päivinen

Eeva Asikainen

Sirpa Alkunen

Philip Teir

Niina Vettensola, Sanasto ry, rf toiminnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Sähköisen allekirjoituksen päivänä

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö
Kirsi Aromäki
KHT

RAHOITUSLASKELMA

1. a

Rahayksikkö EURO	31.12.2025	31.12.2024	Rahayksikkö EURO	31.12.2025	31.12.2024
Toiminnan rahavirta			Tilitysten rahavirta		
Varsinaisesta toiminnasta saadut maksut	12 196 386,30	13 200 143,24	Tilitykset kotimaisille ja ulkomaisille oikeudenomistajille	-11 254 178,83	-13 284 834,54
Maksut varsinaisen toiminnan kuluista	-1 483 215,41	-1 182 315,50	Tilityksiin liittyvän ennakonpidätysvelan muutos	-8 819,22	-2 135 265,69
Varsinaisen toiminnan rahavirta	10 713 170,89	12 017 827,74		-11 262 998,05	-15 420 100,23
 			Tilitysten rahavirta (C)	-11 262 998,05	-15 420 100,23
Varainhankinnasta saadut maksut			Rahavirtojen muutos (A+B+C) lisäys (+)/vähennys(-)	-53 443,70	-2 213 857,03
Jäsenmaksut	2 000,00	2 000,00	 		
Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta saadut maksut	157 522,47	235 111,17	Rahavarat tilikauden alussa	3 007 592,34	5 221 449,37
Maksut rahoitustoiminnan kuluista	-68 523,43	4 324,06	Rahavarat tilikauden lopussa	2 954 148,64	3 007 592,34
	88 999,04	239 435,23			
Toiminnan rahavirta (A)	10 804 169,93	12 259 262,97			
Investointien rahavirta					
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00			
Lisäykset (-) vähennykset (+) arvopapereissa	405 384,42	946 980,23			
Investointien rahavirta (B)	405 384,42	946 980,23			

TOIMINTAKATSAUS 2025

1. b

1. Toiminta-ajatus

Sanasto ry, Sanasto rf on kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö. Palvelemme kirjallisuuden tekijöitä muun muassa keräämällä kirjallisuuden jälkikäytöstä kertyviä tekijänoikeuskorvauksia ja tilittämällä ne edelleen oikeudenomistajille. Palvelemme myös kirjallisuuden käyttäjiä myöntämällä lupia kirjallisuuden käyttöön erilaisissa tilanteissa. Edunvalvontatyömme tavoitteena on, että lainsäädäntö suojaa tekijän oikeuksia ja mahdollistaa luovan työn tekemisen ja sillä elämisen.

2. Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sanaston asiakasmäärä kasvoi jälleen vakaasti toimintavuoden aikana, ja vuoden lopussa meillä oli yli 19 000 asiakasta. Tämän seurauksena tavoitimme korvauksiin oikeutetut tekijät entistä paremmin ja tilityksemme tehostuivat entisestään. Jatkamme tulevaisuudessakin aktiivista asiakashankintaa ja viestimme eri tahoille säännöllisesti, jotta tieto korvauksista tavoittaisi kaikki kirjallisuuden tekijät.

Sanaston keräämiä tekijänoikeuskorvauksia tilitettiin neljä kertaa vuodessa. Vuoden aikana tehtiin paljon töitä tekijöiden ja kirjallisuuden käyttäjien tekijänoikeustietoisuuden parantamiseksi niin koulutuksissa kuin kirja-alan tapahtumissa.

Kopiosto irtisanoi kesällä 2024 Sanaston ja Kopioston välillä toistaiseksi voimassa olleen sopimuksen lainauskorvauksen kuva-tekstisuhteista. Sopimuksen mukaan kuvan osuus on ollut 13,5 % yleisten kirjastojen lainoihin kohdistuvasta määrärahadista ja 2 % korkeakoulukirjastojen lainoihin kohdistuvasta määrärahadista. Elokuussa 2024 käynnistettiin uusi selvitystyö, jonka tavoitteena oli sovitun otannan perusteella selvittää kirjastoluokakohtaisesti kirjastoista lainattavissa olevien teosten kuva-tekstisuhteet.

Selvityksen perusteella kävi ilmi, että kuvan osuus kirjastoista lainattavissa teoksissa on suurempi kuin aiemmin on arvioitu. Tämän tiedon perusteella Sanaston ja Kopioston välistä sopimusta päivitettiin siten, että kuvan osuus yleisten kirjastojen lainoihin kohdistuvasta määrärahadista nousi 13,5 prosentista 23 prosenttiin ja kuvan osuus korkeakoulukirjastojen lainoihin kohdistuvasta määrärahadista nousi 2 prosentista 4,5 prosenttiin. E-teoksille ei oltu aiemmin määritetty kuvasuhdetta, koska e-teokset tulivat kirjastokäytön korvausten piiriin vasta 2023. E-kirjojen osalta kuvan osuudeksi todettiin 3 prosenttia ja e-äänikirjojen osalta 1 prosentti (pelkkä kansikuva).

Kuvan osuuden kasvun myötä päivitimme Sanaston tilitysperiaatteita, joissa oli aiemmin määritetty kuvavähennys kolmelle kirjastoluokalle: 85.1 (sadut), 85.2 (kuvakirjat) ja 85.3 (sarjakuvat). Sanaston ylimääräisessä yhdistyksen kokouksessa 6.8.2025 hyväksytyn tilitysperiaatteiden muutoksen myötä kuvavähennys tehdään kaikista niistä kirjastoluokista, joissa kuvan osuus on yli 10 %. Kuvan osuuden kasvaminen merkitsi Sanastolle noin 1 miljoonaa euroa aiempaa pienempää osuutta lainauskorvausmäärärahadista.

Vuonna 2025 Sanaston tuotot laskivat noin miljoonalla eurolla. Lasku johtui kuvan osuuden kasvamisesta lainauskorvausmäärärahadista. Lainauskorvausmäärärahaosuuden laskusta huolimatta arvioimme tulevan kehityksen järjestön talouden ja toiminnan suhteen vakaaksi. Edustamiemme tekijöiden määrä tulee oletettavasti kasvamaan tasaisesti vuonna 2026.

Vuodesta 2020 lähtien lainauskorvauksen ensimmäisen tilityksen senttimäärää on kasvatettu, joten lainauskorvauksia on tilitetty viime vuosina nopeampaan tahtiin kuin aikaisemmin. Tästä johtuen myös sijoituksia on purettu ja taseen tilitysvelat oikeudenomistajille ovat pienentyneet.

Jatkoimme myös hyvää yhteistyötä muiden tekijänoikeusjärjestöjen sekä luovan alan toimijoiden kanssa. Kampanjoimme voimakkaasti nykyaikaiset kirjallisuuden käyttömuodot kattavan ja teknologianeutraalin kirjastokäytön korvauksen puolesta: Sanasto ja 19 kirjallisuuskummiä tekivät vaikuttamistyötä eri kanavien kautta viestimällä sekä ympäri vuoden kymmenissä tapaamisissa päättäjien kanssa. Erityisenä tavoitteenamme oli saada korkeakoulukirjastojen verkkokirjahyllykäyttö sekä Saatettavuuskirjasto Celian kaikki ääni- ja e-kirjalainat korvauksen piiriin. Eduskunta myönsi sekä joulukuussa 2024 että joulukuussa 2025 seuraavalle kalenterivuodelle yksivuotisena lisäyksenä lainauskorvausmäärärahaan 200 000 € valtion jakamattomista varoista.

Sanasto teki vuoden 2025 alussa keskusverolautakunnalle ennakkoratkaisupyynnön lainauskorvausmäärärahan arvonlisäveron alaisuudesta. Lainauskorvausmääräraha kuuluu arvonlisäveron piiriin mutta samassa arvonlisäverolain kohdassa säännelty yksityisen kopioinnin hyvitys ei (KHO:2017:93 1.6.2017/2582). Lainauskorvauksen ja yksityisen kopioinnin hyvityksen EU-sääntelytaustat ovat hie-man erilaiset mutta yhteistä näille korvauksille on, että tekijät eivät voi määrätä näistä oikeuksista, vaan kirjastolainaaminen samoin kuin kopiointioikeus yksityiseen käyttöön perustuu suoraan lakiin.

Keskusverolautakunta antoi keväällä 2025 ratkaisunsa, jonka mukaan Sanaston on maksettava arvonlisäveroa valtion Sanastolle maksamista lainauskorvauksista. Sanasto valitti keskusverolautakunnan ennakkoratkaisusta korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi Sanaston valituksen äänestysratkaisulla 3–2 ja pysytti keskusverolautakunnan ratkaisun voimassa.

Saatoimme omalta osaltamme päätökseen Kansalliskirjaston koordinoiman projektin, jonka tavoitteena on ollut parantaa sekä tekijänoikeusjärjestöjen että Kansalliskirjaston tekijätietojen metadataa hankkimalla tekijöille kansainväliset ISNI-tunnisteen.

Tarjosimme lupa-asiakkaillemme kirjallisuuden käyttö lupia. Kirjastojen toiveesta esitysluvan osalta otettiin käyttöön ns. puitesopimus, jolla kirjastot voivat esittää kirjallisuutta ilman erillisiä esityskohdaisia lupahakemuksia. Ensimmäiset puitesopimukset solmittiin Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kaupunginkirjastojen kanssa. Lisäksi lupavalikoimaan saatiin uusi kirjastojen yksittäisten tapahtumien verkkolupa.

Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) antoi vuoden 2025 lopussa ratkaisunsa vuonna 2019 vireille tullessa Sanaston asiakkuussopimusta koskeneessa asiassa. PRH antoi Sanastolle tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain 60 §:n mukaisen huomautuksen ja velvoitti Sanaston korjaamaan asiakkuussopimuksen sisältöä luovutuksen laajuuden ja Teosten kirjastolainaamisen oikeuksien luokan osalta. Sanasto on tehnyt PRH:n kanssa koko prosessin ajan hyvää yhteistyötä ja toteuttaa PRH:n edellyttämät muutokset yhdistyksen kevätkokouksessa 2026.

3. Riskit ja epävarmuustekijät

Toimintaamme ei liity erityisiä riski- tai epävarmuustekijöitä, mutta yleinen maailmantilanne konflikteineen voi aiheuttaa epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla ja sitä kautta vaikuttaa yhdistyksen sijoitusvarallisuuden arvostukseen. Sanaston toiminta ja talous ovat kuitenkin vakaalla ja tuottavalla pohjalla. Seuraamme myös tiiviisti kotimaassa ja Euroopan unionissa vireillä olevia lainsäädäntöhankkeita, joilla voi olla vaikutuksia tekijöiden toimintaedellytyksiin.

4. Tunnusluvut sekä talous

Keräsimme vuoden 2025 aikana tekijänoikeuskorvauksia yhteensä lähes 12,2 miljoonaa euroa. Kerättyjen korvausten yhteissumma on n. 1,1 miljoonaa euroa pienempi kuin vuonna 2024 kerättyjen tekijänoikeuskorvausten summa.

Sanasto on voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys. Toimintamme kulut katetaan kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista pidettävillä hallinnointikulupidätyksillä sekä sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoilla. Toimintamme kulut olivat vuonna 2025 noin 1,5 miljoonaa euroa. Merkittävin osuus kuluista koostuu henkilökustannuksista sekä it-järjestelmien kehitys- ja ylläpitokustannuksista. Vuonna 2025 Sanaston kulupidätys oli lainauskorvausten osalta 11,08 % ja e-kirjojen ja e-äänikirjojen kirjastokäytön korvausten osalta 9,45 %. Erot lainauskorvauksen ja e-lainauskorvauksen kulupidätysprosentteissa johtuvat siitä, että korvauksiin kohdistuu eri määrä aineistohankinnan kuluja. Muiden tekijänoikeuskorvausten kulupidätysprosentti oli 9 %.

Yhdistyksen taloutta ja sijoitustoimintaa hoitaa toiminnanjohtaja, joka raportoi yhdistyksen hallitukselle. Yhdistyksen sijoitustoiminnassa tehdään mahdollisimman matalariskisiä ratkaisuja mm. hajauttamalla sijoituksia eri kohteisiin. Sanaston vuosikokous on hyväksynyt yhdistyksen sijoitusperiaatteet. Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta vuoden aikana kertyneet tuotot käytettiin Sanaston toiminnan kulujen kattamiseen.

Tilitimme vuonna 2025 tekijänoikeuskorvauksia yhteensä lähes 11,2 miljoonaa euroa 14 461:lle kirjallisuuden tekijälle ja edesmenneiden tekijöiden oikeudenomistajalle. Asiakkaistamme 72,29 % sai Sanastosta korvauksia vuoden 2025 aikana. Tilitysrytmimme on nopea, ja tilitämme valtaosan toimintavuoden aikana keräämistämme korvauksista niihin oikeutetuille tekijöille jo ennen toimintavuoden päättymistä. Sanaston tilityksissä noudatetaan vuosikokouksen hyväksymiä tilitysperiaatteita, jotka ovat nähtävissä verkkosivuillamme.

Julkaisemme tilastotietoja vuoden aikana tekemistämme tilityksistä verkkosivuillamme osoitteessa sanasto.fi/tilastot. Toimintavuoden aikana antamamme lausunnot löytyvät osoitteesta sanasto.fi/lausunnot.

5. Tietoa organisaatiosta, johdosta ja tilintarkastajista

Sanaston toiminnasta vastaa kuusihenkinen hallitus yhdessä toiminnanjohtajan kanssa. Toimintavuoden aikana Sanaston palveluksessa työskenteli yksitoista henkilöä.

Julkaisemme vuosittain toiminnastamme avoimuusraportin ja vuosikertomuksen, joissa kerromme muun muassa toiminnastamme, organisaatiostamme, hallituksemme kokoonpanosta ja tilintarkastajista. Vuosikertomus ja avoimuusraportti ovat luettavissa verkkosivuillamme osoitteessa sanasto.fi/julkaisut

KIELTÄYTYMISET MYÖNTÄÄ KIRJALLISUUDEN KÄYTTÖLUPAA

1. c

Vuonna 2025 Sanasto ei ole kieltäytynyt myöntämästä kirjallisuuden käyttö lupia sellaisilla käyttöalueilla, joilla Sanastolla on valtuudet myöntää käyttö lupia.

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Sanasto ry
Tilintarkastuskertomus
tilikaudelta 1.1.–31.12.2025

Tilintarkastuskertomus

Sanasto ry:n jäsenille

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Sanasto ry:n (y-tunnus 1981169-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2025. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonemme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

— Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

— Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonamme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.

— Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Helsingissä 4. toukokuuta 2026

KPMG OY AB

Tilintarkastusyhteisö

Kirsi Aromäki

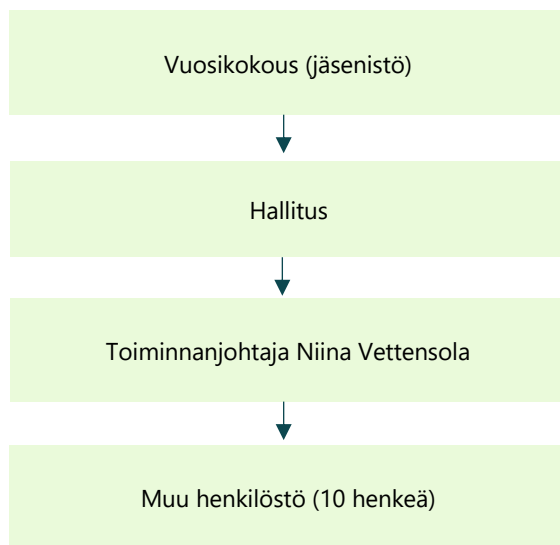
KHT

OIKEUDELLINEN JA HALLINNOLLINEN RAKENNE

1. d

Sanasto on voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää, valvoa ja hallinnoida kirjallisuuden alan tekijöiden oikeuksia Suomessa ja ulkomailla.

Sanaston organisaatio

Jäsenjärjestöt

Finlands svenska författareförening rf
Suomen Kirjailijaliitto ry
Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry
Suomen tietokirjailijat ry

Hallitus

Sanaston toimintaa ohjaa kuusihenkinen hallitus, jossa jokaisella jäsenjärjestöllä on edustus.

Vuonna 2025 Sanaston hallituksen muodostivat:

PUHEENJOHTAJA

Peter Sandström, Finlands svenska författareförening rf

MUUT JÄSENET

Timo Tossavainen, Suomen tietokirjailijat ry
(varajäsen Markus Hotakainen)

Mikko Niemelä, Suomen tietokirjailijat ry
(varajäsen Sanna Haanpää)

Ilmi Villacís, Suomen Kirjailijaliitto ry
(varajäsen Hanna-Reetta Schreck)

Paula Havaste, Suomen Kirjailijaliitto ry, 18.5.2025 asti.
Ville Hytönen, Suomen Kirjailijaliitto ry, 6.8.2025 alkaen.
(varajäsen Virpi Hämeen-Anttila)

Laura Kalvas, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry
(varajäsen Kaijamari Sivill).

Tiedot yhteisöistä, joissa omistus tai määräysvaltaa

1. e

Sanastolla ei ole omistuksia yrityksissä tai yhteisöissä.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan palkat, palkkiot ja edut

1. f

Sanaston hallituksen jäsenille, hallituksen kokouksissa läsnäolleille varajäsenille ja toiminnanjohtajalle vuonna 2025 maksettujen palkkojen, palkkioiden, tekijänoikeuskorvausten ja muiden etujen yhteissumma oli 188 924 euroa. Toiminnanjohtajalla on puhelin- ja lounasseteliedun lisäksi virikesetelietu.

Jäsenyydet

Vuonna 2025 Sanasto oli jäsenenä seuraavissa järjestöissä:

Bibliofiilien Seura ry
CISAC
European Writers' Council EWC
International Authors Forum IAF
Luovan työn tekijät ja yrittäjät Luovat ry
Pro Lastenkirjallisuus – Pro Barnlitteraturen ry
Suomen Kirjastoseura ry
Suomen tekijänoikeudellinen yhdistys ry
Suomen teollisoikeudellinen yhdistys ry
Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry

TALOUDELLISET TIEDOT

2. a–b

Taloudelliset tiedot tekijänoikeustuloista

Sanaston tuotot koostuvat pääosin tilikauden aikana kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista. Tekijänoikeustuotot olivat yhteensä 12 163 573,12 euroa (tuotot kussakin hallinnoitujen oikeuksien luokassa lueteltu viereisessä taulukossa). Sijoitustoiminnasta kertyi tuottoja 88 999,04 euroa. Sijoitustoiminnan tuottoja ei jyvitetä erikseen jokaiselle hallinnoitavalle oikeusluokalle. Tuotot käytetään Sanaston vuosikokouksen (yleiskokouksen) päätöksellä kokonaisuudessaan kattamaan vuoden aikana syntyneitä oikeuksien hallinnoinnin kuluja. (2. a)

Taloudelliset oikeuksien hallinnoinnin kustannuksista

Toiminnan kulut olivat yhteensä 1 500 417,14 euroa. Kulut muodostuvat yksinomaan oikeuksien hallinnointiin liittyvistä toimintakustannuksista. Tekijänoikeustulojen sijoittamisen hallinnointikulut olivat yhteensä 68 523,43 euroa. Sanasto ei kohdista toiminnan kuluja yksilöidysti hallinnoitavien oikeuksien luokkiin. Menetelmänä kulujen kohdistamisessa on, että hallinnointikulupidätyksellä ja muilla tuotoilla katetaan vuoden aikana kirjallisuuden tekijänoikeuksien hallinnoinnista syntyneet kulut. Oikeuksien hallinnoinnin kustannuksia ei ole käytännössä mahdollista osoittaa yhteen tai useampaan oikeuksien luokkaan. (2. b i ja ii)

Sanastolla ei ole muita kuin oikeuksien hallinnointiin liittyviä palveluja, joten Sanastolla ei ole muita kuin oikeuksien hallinnointiin liittyviä toiminta- ja rahoituskustannuksia. (2. b iii)

VUODEN 2025 AIKANA KERÄTYT TEKIJÄNOIKEUSTULOT

Korvauslaji vastaa hallinnoitujen oikeuksien luokkaa

Korvauslaji (oikeuksien luokka)	Kerätty (2. a)	Hallinnointikulupidätys % (2 b. vi)	Hallinnointikulupidätys € (2 b. v)	Varaukset yllättäville vaatimuksille (2 b. v)
Lainauskorvaus	10 887 711,09 €	11,08 %	1 205 882,46 €	544 385,55 €
E-lainauskorvaus	798 501,76 €	9,45 %	75 487,26 €	39 925,09 €
Omakirjalainakorvaus	109 936,32 €	9 %	9 894,27 €	5 496,82 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset	46 464,39 €	9 %	4 181,79 €	
Ulkomailta kerätyt radio- ja tv-käyttökorvaukset	0 €	5 %	0 €	
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus	4 127,55 €	9 %	371,48 €	
Esitekorvaukset	22 074,07 €	9 %	1 986,67 €	
Julkaisukorvaukset	239 920,44 €	9 %	21 592,84 €	
Radio- ja tv-arkistokorvaukset	54 837,50 €	9 %	4 935,38 €	
Yhteensä	12 163 573,12 €		1 324 332,15 €	589 807,46 €

Kustannusten kattamiseen käytetyt varat

Yhdistyksen toiminnan kulut katetaan kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista tehtävillä hallinnointikulupidätyksillä, jäsenmaksutuotoilla, sijoitustoiminnan tuotoilla sekä hankeavustuksilla. Jäsenmaksutuotot olivat yhteensä 2 000 euroa ja sijoitustoiminnan tuotot 88 999,04 euroa. Hankeavustusta Sanasto sai 31 009,15 euroa Kansalliskirjaston koordinoimaan ISNI-hankkeeseen. Kirjastojen lainaustiedon hankinnasta aiheutuvat kulut katetaan opetus- ja kulttuuriministeriön vuosittain tähän tarkoitukseen osoittamista varoista (15 670 euroa). Muut toiminnan kulut liittyvät oikeuksien hallinnointiin ja ne katetaan hallinnointikulupidätyksellä, sijoitus- tuotoilla sekä jäsenmaksutuotoilla. Eri tulonlähteistä kertyneitä tuottoja ei ole kohdennettu yksittäisiin kulueriin, vaan varoja käytetään oikeuksien hallinnointiin kokonaisuutena. (2. b iv)

Tekijänoikeustuloista tehdyt vähennykset (2. b v ja vi)

Tekijänoikeuskorvauksista tehtävä hallinnointikulupidätys oli yhteensä 1 324 332,15 euroa. Sanaston prosentuaalinen kulupidätys oli lainauskorvauksen osalta 11,08 %, e-lainauskorvauksen osalta 9,45 % ja muiden hallinnoitujen oikeusluokkien korvausten osalta 9 %. Euromääräinen ja prosentuaalinen kulupidätys kussakin hallinnoitujen oikeuksien luokassa on listattu edellisen sivun taulukossa.

Lainauskorvauksista ja Celia-omakirjalainakorvauksista varataan vuosittain Sanaston hallituksen päättämä osuus vaateita, reklamaatioita ja oikaisuja varten (varaus yllättäville vaatimuksille). Korvausten vanhentuuessa varaus puretaan ja tilitetään viimeisen tilityksen yhteydessä lisätilityksinä kyseisenä määrärahavuotena korvaukseen oikeutetuille tekijöille. Vuonna 2025 varauksen suuruus oli 5 %. Yhteensä varattiin 589 807,46 euroa. Varaukset jaoteltuina hallinnoitujen oikeuksien luokan mukaan on listattu edellisen sivun taulukossa.

Ulkomailta vastavuoroisuussopimusten perusteella kerätyistä korvauksista pidätetään 5 % hallinnointikulupidätys. Vastavuoroisuussopimusten nojalla ulkomaille maksettavista korvauksista pidätetään Sanaston kulloinkin voimassa olevan kuluprosentin mukainen hallinnointikulupidätys.

Sijoitustoiminnan nettotuotoista ei tehdä hallinnointikulupidätystä tai muita vähennyksiä.

OIKEUDENOMISTAJILLE KUULUVAT MÄÄRÄT

2. c

Sanaston tilitysprosessi

Sanaston termistössä tilittäminen tarkoittaa samaa kuin korvauksen maksaminen oikeudenhaltijalle. Sanaston tilitysrytmi on nopea, ja tilitämme valtaosan toimintavuoden aikana keräämistämme korvauksista niihin oikeutetuille tekijöille jo ennen toimintavuoden päättymistä. Mikäli oikeudenhaltija on ilmoittanut Sanastolle tilitystä varten tarvittavat tiedot, maksetaan korvaus hänelle seuraavassa tilitysaikataulun mukaisessa tilityksessä.

Lainauskorvaukset ja Celia-omakirjalainakorvaukset osoitetaan tekijälle siinä vaiheessa, kun hän rekisteröityy Sanaston asiakkaaksi ja ilmoittaa teosluettelonsa asiakkuusjärjestelmään. Muut Sanaston keräämät korvaukset osoitetaan yksittäisille tekijöille jo korvausten keräysvaiheessa.

Lainauskorvaus muodostuu valtion vuosittaisesta kiinteästä lainauskorvausmäärärahasta. Koko määrärahaa ei tilitetä oikeudenhaltijoille keräysvuonna, vaan osa vuosittaisesta korvauksesta säästetään odottamaan muita lainauskorvausta varten rekisteröityviä tekijöitä varten. Korvausta tilitetään oikeudenhaltijoille tulevina vuosina sitä mukaa, kun he rekisteröityvät lainauskorvauksen saajiksi. Korvausten vanhentuuessa jäljellä oleva korvaus tilitetään lisätilityksenä kyseisenä määrärahavuotena korvaukseen oikeutetuille tekijöille. Sama prosessi koskee Celia-omakirjalainakorvauksia. Kerätyistä lainauskorvauksista sekä Celia-omakirjalainakorvauksista noin 88 % tilitetään keräysvuonna.

Osa Sanaston loppuvuodesta keräämistä kirjallisuuden käyttökorvauksista kerätään vielä vuoden viimeisen tilityksen jälkeen, jolloin ne merkitään tilinpäätökseen jakovelkoina ennen seuraavana vuonna tehtäviä tilityksiä.

Sanasto tilittää tekijänoikeuskorvauksia yhdistyksen hallituksen vuosittain hyväksymän tilitysten maksuaikataulun mukaisesti. Tyypillisesti vuodessa tehdään neljä tilitystä.

MAKSUJEN JAKSOTUS VUONNA 2025 2. c iii

Sanasto tilittää keräämiään tekijänoikeuskorvauksia yhdistyksen hallituksen vuosittain hyväksymän tilitysten maksuaikataulun mukaisesti. Vuonna 2025 tehtiin neljä tilitystä.

24.2.2025	Radio- ja televisiokäyttö Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset
19.5.2025	Lainauskorvaus (täydennys- ja lisätilitykset) Celian omakirjalainat Radio- ja televisiokäyttö Radio- ja televisio arkistokäyttö Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaukset (KAM)
13.10.2025	Lainauskorvaus (ensimmäinen tilitys vuoden 2024 kirjastolainoista) Celian omakirjalainat Radio- ja televisiokäyttö Radio- ja televisio arkistokäyttö Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaukset (KAM)
8.12.2025	Radio- ja televisiokäyttö Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaukset (KAM)

OIKEUDENHALTIJOILLE OSOITETTUIEN KORVAUSTEN KOKONAISMÄÄRÄ 2025

2. c i

Korvauslaji	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
Lainauskorvaus	0 €	1 991 171,34 €	106 354,42 €	145 000,17 €	174 913,89 €	8 008 932,65 €	10 426 372,47 €
E-lainauskorvaus	0 €	0 €	0 €	12 377,75 €	18 627,82 €	248 841,40 €	279 846,97 €
Celia-omakirjalainakorvaus	26 767,77 €	341,06 €	2 458,45 €	2 216,70 €	106 555,86 €	0 €	138 339,84 €
Radio- ja tv-käyttökorkaukset	122,67 €	13 242,37 €	9 624,95 €	10 885,11 €	24 452,84 €	40 748,05 €	99 075,99 €
Radio- ja televisioarkistokäyttökorkaukset	195,56 €	54 294,61 €	37 071,81 €	12 768,58 €	81 399,50 €	49 902,12 €	235 632,18 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus (KAM)	0 €	0 €	1 158,75 €	4 781,51 €	3 910,94 €	3 756,07 €	13 607,27 €
Esitekorkaukset	0 €	474,88 €	850,73 €	1 797,97 €	5 630,04 €	18 792,23 €	27 545,85 €
Julkaisukorkaukset	0 €	652,36 €	4 600,55 €	2 437,09 €	29 528,41 €	209 525,75 €	246 744,16 €
							11 467 164,73 €

OIKEUDENHALTIJOILLE MAKSETTUIEN KORVAUSTEN KOKONAISMÄÄRÄ 2025

2. c ii

Korvauslaji	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
Lainauskorvaus	0 €	1 991 171,34 €	106 354,42 €	145 000,17 €	174 913,89 €	8 008 932,65 €	10 426 372,47 €
E-lainauskorvaus	0 €	0 €	0 €	12 377,75 €	18 627,82 €	248 841,40 €	279 846,97 €
Celia-omakirjalainakorvaus	26 767,77 €	341,06 €	2 458,45 €	2 216,70 €	106 555,86 €	0 €	138 339,84 €
Radio- ja tv-käyttökorkaukset	122,67 €	0 €	0 €	1 666,78 €	7 241,20 €	27 564,89 €	36 595,54 €
Radio- ja televisioarkistokäyttökorkaukset	195,56 €	0 €	5 043,66 €	296,43 €	64 632,39 €	0 €	70 168,04 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus (KAM)	208,71 €	0 €	14,59 €	21,13 €	260,89 €	0 €	505,32 €
Esitekorkaukset	0 €	0 €	46,84 €	953,70 €	4 460,18 €	11 189,13 €	16 649,85 €
Julkaisukorkaukset	0 €	0 €	13,65 €	169,49 €	27 252,75 €	165 640,37 €	193 076,26 €
							11 166 434,37 €

OIKEUDENHALTIJOILLE OSOITETTUIEN MUTTA EI VIELÄ JAETTUIEN
KORVAUSTEN KOKONAISMÄÄRÄ ERITELTYNÄ KERÄYSVUOSITTAIN 2. c v

Korvauslaji	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
Radio- ja tv-käyttökorvaukset	0 €	13 242,37 €	9 624,95 €	9 218,33 €	17 211,64 €	13 183,16 €	62 480,45 €
Radio- ja televisioarkistokäyttökorvaukset	0 €	54 294,61 €	32 028,15 €	12 472,15 €	16 767,11 €	49 902,12 €	165 464,14 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus (KAM)	0 €	0 €	1 144,16 €	4 760,38 €	3 650,05 €	3 756,07 €	13 310,66 €
Esityskorvaukset	0 €	474,88 €	803,89 €	844,27 €	1 169,86 €	7 603,10 €	10 896,00 €
Julkaisukorvaukset	0 €	652,36 €	4 586,90 €	2 267,6 €	2 275,66 €	43 885,38 €	53 667,90 €
							305 819,15 €

KERÄTTYJEN MUTTA EI VIELÄ OIKEUDENHALTIJOILLE OSOITETTUIEN
KORVAUSTEN KOKONAISMÄÄRÄ ERITELTYNÄ KERÄYSVUOSITTAIN 2. c iv

Alla esitettyjen korvauslajien osalta osa korvauksista on pystytty osoittamaan tekijöille, osaa ei. Näiden korvauslajien osalta ei ole mahdollista eritellä osoitettujen ja osoittamattomien korvausten määrää, joten ne esitetään tässä kaikki osoittamattomina.

Lainauskorvauksista ja Celia-omakirjalainakorvauksista varataan vuosittain osuus vaateita, reklamaatioita ja oikaisuja varten (varaus yllättäville vaatimuksille). Korvausten vanhentuuessa varaus puretaan ja tilitetään viimeisen tilityksen yhteydessä lisätilityksinä kyseisenä määrärahavuotena korvaukseen oikeutetuille tekijöille.

Korvauslaji	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
Lainauskorvaus	0 €	0 €	1 038 138,80 €	1 175 986,21 €	1 144 077,91 €	1 128 510,43 €	4 486 713,35 €
E-lainauskorvaus	0 €	0 €	0 €	131 497,82 €	283 369,39 €	434 248,01 €	849 115,22 €
Celia-omakirjalainakorvaus	0 €	23 935,12 €	17 865,54 €	14 547,40 €	14 247,84 €	94 545,23 €	165 141,13 €
Lainauskorvaus, varaukset yllättäville vaatimuksille	0 €	0 €	598 387,15 €	598 762,46 €	600 599,00 €	544 385,55 €	2 342 134,16 €
E-lainauskorvaus, varaukset yllättäville vaatimuksille	0 €	0 €	0 €	21 662,55 €	35 039,97 €	39 925,09 €	96 627,61 €
Celia-omakirjalainakorvaus, varaukset yllättäville vaatimuksille	0 €	7 858,08 €	7 527,00 €	7 215,21 €	7 023,47 €	5 496,82 €	35 120,58 €
							7 974 852,05 €

Toimet oikeudenhaltijoiden tavoittamiseksi ja jakamatta jääneiden korvausten käyttö

Sanaston tilitysperiaatteiden mukaisesti korvaukset tilitetään juuri niille tekijöille, joille ne kuuluvat. Sanasto pyrkii aktiivisesti tavoittamaan tekijöitä, joille se on kerännyt korvauksia, mutta jotka eivät vielä ole rekisteröityneet Sanaston asiakkaiksi. Tavoittelun perustana toimivat kerätyt korvaukset, jotka pystytään käyttöraporttien perusteella kohdistamaan tekijöille ja heidän teoksilleen. Lainauskorvausten ja Celia-omakirjalainakorvausten osalta Sanasto käy läpi lainaustilastoja ja pyrkii tavoittamaan mahdollisimman tehokkaasti henkilöt, joille on kertynyt lainoja. Tavoittelutyötä tehdään olemalla oikeudenhaltijoihin yhteydessä henkilökohtaisesti sekä esimerkiksi tiedottamalla eri viestintäkanavissa.

Syyt tilitysten viivästymisiin johtuvat siitä, ettei korvauksiin oikeutettuja oikeudenhaltijoita ole pystytty tavoittamaan, he eivät ole tavoittamisesta huolimatta rekisteröityneet Sanaston asiakkaiksi, tai oikeudenhaltija ei ole toimittanut Sanastolle korvausten tilittämistä varten tarvittavia riittäviä tietoja (esim. henkilö ei ole lisännyt omia teoksiaan Sanaston asiakkuusjärjestelmään tai toimittanut pankkitilinumeroaan). (2. c vi)

Yhteishallinnointilaki velvoittaa yhteishallinnointiorganisaatiota ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin oikeudenhaltijoiden tunnistamiseksi ja tavoittamiseksi, jotta tekijänoikeuskorvaukset saataisiin tilitettyä mahdollisimman tehokkaasti. Sanasto julkaisee vuosittain verkkosivuillaan listan oikeudenhaltijoista, joille on kertynyt tekijänoikeuskorvauksia, mutta joita ei vielä ole tavoitettu korvausten tilittämiseksi. Lainauskorvausten ja Celia-omakirjalainakorvausten osalta edellä mainittua listaa ei ole mahdollista julkaista, sillä korvausten laskentaa varten Sanasto tarvitsee asiakkuusjärjestelmään ilmoitettavan oikeudenhaltijan teosluettelon sekä tekijäroolin ja tekijämäärän kussakin teoksessa. Julkaistun listan yhteydessä kehoitetaan kuitenkin kaikkia oikeudenhaltijoita, joiden teoksia on lainattavissa Suomen yleisissä tai korkeakoulukirjastoissa, rekisteröitymään Sanaston asiakkaaksi.

Jos henkilö ei oma-aloitteisesti rekisteröidy Sanaston asiakkaaksi, eikä häntä tavoiteta kolmen vuoden kuluessa korvausten keräysvuoden päättymisestä, katsotaan korvaukset jakamatta jääneiksi (vanhentuneiksi). Vanhentuneet lainauskorvaukset ja Celia-omakirjalainakorvaukset tilitetään muille Sanaston asiakkaille lisätilityksinä. Lisätilitysten jälkeen jäljelle jäävän jakojäännöksen käytöstä, kuten muidenkin korvauslajien jakamatta jääneiden varojen käytöstä, päättää yhdistyksen vuosikokous (yleiskokous).

VUONNA 2025 VANHENTUNEIDEN KORVAUSTEN JAKAMATTA JÄÄNEET VARAT JA NIIDEN KÄYTTÖ

2. c vii

Korvauslaji	€	Käyttö
Lainauskorvaus 2021	7 250,93	Siirto seuraavaksi vanhentuvan määrärahavuoden (2022) jakovaroihin
Omakirjalainakorvaus 2020	468,32	Siirto seuraavaksi vanhentuvan korvausvuoden (2021) jakovaroihin
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2020	14 623,63 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2020	44 760,55 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille
Esityskorvaukset 2020	319,64 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille
Julkaisukorvaukset 2020	103,98 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille

TIEDOT SUHTEISTA MUIHIN YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOIHIN

2. d

Sanasto on tehnyt vastavuoroisuussopimuksen ruotsalaisen sisärjestönsä ALISin (Administration av litterära rättigheter i Sverige) kanssa. Sopimus koskee kirjallisuuden radio- ja tv-käyttöä. Vastavuoroisuussopimus on solmittu myös tanskalaisen sisärjestön FFS:n (Forfatternes Forvaltningssekab) kanssa. Sopimus koskee kaikkia järjestöjen hallinnoimia oikeuksien luokkia lukuun ottamatta lainauskorvausta. Virolaisen AHF:n (Autorihüvitusfond) kanssa Sanasto on tehnyt kertaluontoisia tilityssopimuksia virolaisten tekijöiden korvausten tilittämiseksi.

Vastavuoroisuussopimusten nojalla Suomessa kerättyjen ulkomaisten kirjallisuuden tekijöiden korvauksista tehdään kulupidätys Sanaston kulloinkin voimassa olevan kulupidätysprosentin mukaisesti. Vuonna 2025 kulupidätys näiden korvausten osalta oli 9 %. Kulupidätyksen lisäksi korvauksista ei ole tehty muita vähennyksiä.

Sanasto saa vastavuoroisuussopimusten perusteella ulkomailta kerätyistä suomalaisten kirjallisuuden tekijöiden korvauksista tekijä- ja teoskohtaiset tiedot, joten korvaukset pystytään kohdistamaan ja tilittämään suoraan oikeille oikeudenhaltijoille, mikäli nämä ovat Sanaston asiakkaita. Jos oikeudenhaltija ei ole Sanaston asiakas, pyritään häntä tavoittelemaan korvausten tilittämiseksi. Ulkomailta kerätyistä korvauksista tehdään 5 % kulupidätys.

Sanasto ei maksa muilta yhteishallinnointiorganisaatioilta peräisin olevia korvauksia suoraan toisen yhteishallinnointiorganisaation oikeudenhaltijoille. (2. d iv)

MUILTA YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILTA SAADUT MÄÄRÄT JA NIISTÄ TEHDYT VÄHENNYKSET

Yhteisö	Maa	Korvauslaji	Saadut määrät (2. d i)	Hallinnointikulupidätys %	Hallinnointikulupidätys € (2 d. iii)
ALIS	Ruotsi	(ei korvauksia)	0 €	5 %	0 €
FFS	Tanska	(ei korvauksia)	0 €	5 %	0 €

MUILLE YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILLE MAKSETUT MÄÄRÄT JA NIISTÄ TEHDYT VÄHENNYKSET

Yhteisö	Maa	Korvauslaji	Maksetut määrät (2. d i)	Hallinnointikulupidätys %	Hallinnointikulupidätys € (2 d. ii)
ALIS	Ruotsi	Radio- ja tv-käyttökorvaukset	467,92 €	9 %	42,12 €
FFS	Tanska	(ei korvauksia)	0 €	9 %	0 €